

Uredništvo v Gornji
Radgoni, Spod. Griz
štev. 9, pritličje.
Rokopisov ne vrača.

Plačana v gotovini.

Izhaja vsak četr-
tjurno in sta-
poštnino vr-
celo leto 24
leta 12 P

Pusa

25. št.

MURSKA STRAŽA

GLASILO OBMEJNIH SLOVENCEV

Upravništvo v Gornji
Radgoni, Spod. Griz
štev. 9, pritličje.
Telefon štev. 7.

Inserati: Ena šest-
stolpna petstvrsta
stane 1 Din 25 para.
Pri večkratni objavi
primeren popust.
Posamezna številka 75 p

Gornja Radgona, dne 21. junija 1923.

V. leto.

Bolgarski memento vsem ki v resnici ljubijo narod in domovino, služijo v resnici in iščejo pravico.

Kakor smo zadnjič na kratko poročali, je izbruhnila na Bolgarskem revolucija, nekak državni preobrat. To je dogodek prošlega tedna. Brezdvomno je preobrat delo pregnanega Koburžana Ferdinanda, uspeh intrig preostalih ostankov Habsburžanov in vseh priveskov teh mir in kulturni razvoj razdirajočih elementov. Najznamenitejša osebnost, ki je stopila v ospredje vseh velikih političnih dogodkov je bil Aleksander Stambolijski, predsednik prejšnje vlade, ljudski vodja in dolgoletni izborni publicist in politik. — Koncem svetovne vojne je padla na Bolgarskem politika absolutizma in skrajnega imperijalizma in tedaj je dalekovidni Stambolijski prišel v ospredje ter razumel pridobiti sebi večino. Njegov ideal je bil velika kmečka država. Pri volitvah je res dobil ogromno število glasov: dobil je sijajno večino. Med najznamenitejša njegova dela spada zgodovinsko važni zakon o prisilnem delu. Zanašajoč se slepo na maso, ki je zanj sicer glasovala, ni pa bila organizirana in disciplinirana, kakor bi to bilo potrebno — se ni oziral na razvoj in delo njemu nasprotnih strank, vzlasti nacionalistov. — Le ti so s pomočjo užaljenih potentatov organizirali protirevolucijo ter vrgli številčno močnega, a slabo organiziranega nasprotnika. — Ime Stambolijski ostane v zgodovini jugoslovanstva neizbrisno, večno. On je bil tisti, ki se je odločno in odkrito boril za idejo nove Bolgarske, ki bi se naj naslonila na Jugoslavijo. Raditega si je nakopal med nacionalisti in raznimi šovinističnimi elementi smrtne sovražnike.

Lev Aleksander Stambolijski je mrtev. Padel je kot žrtev nezvestobe lastnih pristašev. To suho dejstvo je glasen memento vsem, ki v resnici ljubijo domovino, služijo resnici in iščejo pravice.

Ponosna Bolgarska, katero je vodil modri, razumni in dalekovidni Stambolijski je nam že nudila bratsko roko; vendar je že v teku 24 ur po izbruhu revolucije se prodala stari, iridentistični politiki, ki nam ne nudi več bratske roke, ki odbije naše sodelovanje in vsak sporazum na podlagi bratske slovanske vzajemnosti — ter sega poželjivo na našo Makedonijo. Za našo državo je nastal zelo resen položaj. Upajmo, da bosta razum in srce nadkrilila vse predsodke, ki motijo glave naših političnih vodij.

Iz bolgarskih dogodkov pa sledi nauk za nas Slovence: Vzgojimo v ljudstvu politično zanesljivost, disciplinirajmo mase, ki sicer glasujejo, pa se dajo kaj lahko zapeljati z demagogijo. Zato proč z demagogijo iz naše politike! Zlata sredina nam bodi smernica. Sporazuma je treba in vstrajnosti. Poglobimo v narodu smisel za kulturo: Književnost, umetnost, znanost. Čim bolj bo naš narod izobražen, tem bolj bo iz vseh slojev našega naroda izginjala mentaliteta suženjstva. „Prost mora biti, prost moj rod, na svoji zemlji svoj gospod!“ poje Gregorčič v pesmi „Hajdukova oporoka“, kjer se opisuje suženjstvo

brata Bolgara. Ravno zato, ker masa, ki je sicer glasovala za lepi program Stambolijskega — ni bila dovolj izobražena, zato se je dala zavesti od nacionalističnih demagogov ter izdala svojega vodjo. Žalostno je, prežalostno če enonočna revolucija vrže nadštevilnega nasprotnika, prej ponosnega in grozečega — v suženjsko pokornost.

Gojimo dalje v našem narodu značaj; ukrepimo mu njegovo nacionalno in državljansko zavest, s katero zamore v zrelem času zahtevati svoje pravice.

Ako bo naš narod vsestransko resnično izobražen, bo postal istinsko svoboden. Popolna svoboda pa je cilj velikega Slovanstva, ki se bo zgradilo na temelju slovanske vzajemnosti. — Vsem, ki ljubimo svoj narod in domovino svojo bodi Bolgarija glasen memento!

Dopisi.

Gornja Radgona. Raznoterosti. — Glasbena Matica Maribor pride v soboto, dne 23. junija k nam, da priredi v dvošani Posojilnice umetniški koncert. Ker nastopi nad 90 pevcev, se obeta izredno lep užitek za prijatelje pevske umetnosti. Vstopnice pridejo v podrobno predprodajo, kakor hitro dospejo semkaj. Dolžnost vsakega Slovenca je, da pride ta dan na koncert Glasbene Matice. Pevci se drugo jutro odpeljejo v Ljutomer, kjer prirede istotako koncert. — Proslava Ciril-Methodovega dne. Tukajšnje Bralno društvo naznanja, da je zaradi predhodno nepričakanega gostovanja Glasbene Matice odločilo nameravani koncert za proslavo praznika Sv. bratov Cirila in Metoda ter se bo dne 4. julija 1923 zvečer predstavljala zanimiva ljudska igra v 3. dej. „Fernando, strah Asturije“, — s petjem primernih pesmi. Igra se za podeželsko občinstvo ponovi v nedeljo, dne 8. julija. Ostali vsپored se bo pravočasno objavil. — Obrtna zadruga trgovcev, krojačev, čevljarjev itd., 2. skupina v Gornji Radgoni da naznanje, da se bode vršil v nedeljo dne 1. julija ob 8. uri zjutraj gostilniških prostorih gosp. Alberta Horvath v Gornji Radgoni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Prečitanje in odobrenje zapisnika zadnjega izvanrednega občnega zbora z dne 20. maja 1923. 2. Sprejemanje in vpisovanje vajencev. 3. Oproščanje in skušnja oziroma presojevanje predloženih izdelkov tistih učencev, ki so svojo učno dobo dovršili. 4. Slučajnosti. Člane obrtne zadruge se vljudno vabijo, da se tega občnega zbora polnoštevilno udeležijo. Ako ta občni zbor ob določenem času ne bo sklepčen, vršil se bo eno uro pozneje istotam drugi, ki bo ob vsakem številu navzočih članov veljavno sklepal. — Obrtna zadruga trgovcev, krojačev, čevljarjev itd., 2. skupina v Gornji Radgoni, dne 19. junija 1923. — Načelnik: Franc Jančar l. r.

Ljutomerske novosti. Na štirirazredni meščanski šoli v Ljutomeru se vrši vpisovanje za 1. razred v soboto, dne 30. junija ob 9. uri dopoldne v šolskem poslopju. Prinesti je s seboj zadnje šolsko spričevalo in krstni list. Z učenci (učenkami) naj pridejo tudi stariši, oz. redniki. Pogoji za sprejem so: 1. vsaj pet šolskih let; 2. v vedenju vsaj red pravilno (2); 3. v pridnosti vsaj red dobro (2); 4. v učenem jeziku in računanju vsaj red dobro (2); prav dober red (1) iz kakega predmeta izenachi zadostnega (3) iz kakega drugega predmeta. — Razstava risarskih in ženskih ročnih del se vrši na mešč. šoli v Ljutomeru dne 28. in 29. junija. Stariši in ljubitelji mladine se vabijo, naj si ogledajo razstavo. Vstop prost. — Ljutomersko orlovsko okrožje priredi dne 1. julija v Ljutomeru, javno telovadbo v Seršenovem logu ob 3. uri popoldne. Preskrbljeno bo tudi za okrepčila. Svira orlovska godba od

Svetinj. Vabijo se na to prireditve vsi prijatelji naše mladine. Bog živil Odbor. — Glasbena Matica iz Maribora koncertira pri nas v nedeljo, 24. t. m. popoldne ob 1/2 4. uri v telovadnici Narodne šole. Vsi Ljutomeržani pozdravljamo to misel najiskreneje. Naj nikdo ne zamudi te ugodne prilike slišati prvovrstni zbor v številu od 80—90 grl! Slišali bomo najlepše slovanske skladbe od priprosto narodne do najumetnejše pesmi. Naši mili gostje se pripeljejo z vlakom ob 11. uri dopoldne. Pridite v obilnem številu na kolodvor! Upamo, da jih pričakuje tudi naša godba, ki je ta dan slučajno v trgu. Okrasite hiše ter osipljite požrtvovalne goste s cvetkami vznak hvaležnosti in ljubavi! Na svidenje mili gostje, kajti tu najdete hvaležno občinstvo! — Šolska slavnost. Na praznik sv. Petra in Pavla, 29. t. m. ob 3. uri popoldne priredi Nar. šola tu pomembno šolsko slavnost v proslavo šolsk. rav. g. I. Robiča in učiteljice gđc. J. Wessnerjeve, ki zapustita vsled upokojitve šolsko delovanje. Za šolsko mladino s vrši slovesnost že 28. junija. Spored: A. 1. Preml: „Pesem mladine“, pevski valček s klavirjem. 2. Dr. Lampe: „Pri zibelki“, sopransolo s klavirjem. 3. E. Adamič: „Da imel bi perutničke“, dvogl. zbor s klav. B.) Kosi: „Ven na plan, v prirodo krasno!“ Spevoigra z deklamacijami, dvo- in triglasni zbori s spremljev. klavirja. C.) Rapé: „Ujedinjenje“ zgodovinski prizor v enem dej. Vstopnina: 7 Din, 5 Din in 2 Din. Čisti dohodek namenjen za Podporno društvo. K obilni udeležbi vabi učiteljstvo dekl. in deške šole. — Nezavednost naših ljudi. Še vedno najdemo pri nas lokale brez našega krajevnega glasila „Murske Straže“, kar seveda ni na mestu. Somišljeniki, agitirajte v novem polletju za razširjenje našega lista, ki je splošno priljubljen.

Sv. Jurij ob Ščavn. Pri blagoslovljanju lične kapelice štelcarjeve v Sovjaku so gostje darovali za „Dijaško večerjo“ 303 K. V imenu obdarovancev prisrčna hvala! — Lep kup lesa za „Društveni dom“ ob cesti priča o požrtvovalnosti Slapinčarjev, ki so se vsi brez izjeme odzvali vabilu ter s tem vili korajže tudi sosednim Seliščarjem. Bog živi vse, ki so že pripeljali ali pa še bodo v kratkem! — V četrtek, 7. t. m. je bil dan veselja za naše malčke. V cerkvi so prvič prejeli Jezusa, v šoli pa so dobili gorki zajutrek, ki so jim ga omogočili s svojim darom 600 K radodarni gostje, ki so se zbrali ob priliki blagoslovljanja čedne kapele Lukovnjakove na Jamni v hiši gostitelja in lastnika kapele g. Josipa Lukovnjak. — V eni izmed zadnjih številk vprašujete, kdor ve kaj o nekem Užičaninu, ustanovitelju narodno-gospodarske stranke, se naj oglasi! Mi Jurjevčani znamo toliko, da je njegov shod na trgu klaverno izpadel, da bolj klaverno ni mogel izpasti. Prejšnji teden je pripravljal po fari tla za svojo stranko. V soboto zvečer je prišel celo gosp. župniku, ter ga je prosil pomoči. Nikakor pa ni hotel izdati tajnosti svoje nove stranke, kdo ga namreč pošilja in finansira. S šopom listim pod pazduho je kakor kak sfaliran študent ali agent stopil na stol oznaniteljev, da bi prodal svojo modrost radovednim poslušalcem. Tedaj pa stopi naprej g. župnik, ki ga predstavi ljudem kot velikega farbarja in lažnjivca. Njemu je na dolgo in široko razlagal, da je bil že v vseh delih sveta razen v Afriki, da se piše Užičanin, medtem pa je prišlo na dan, da je to-le goljufija. Piše se namreč Arnož ter ni taka zvezda, za kakoršno se izdaja, marveč ima veliko maslo na glavi. Kakor je nabarval mene, bi rad menda tudi vas, je rekel g. župnik. Komaj je razkrinkal gospod govornika, že je sfrčal z odra ter izginil v bližnjo Domajnково gostilno, kjer je nekaterim radovednežem razlagal program svoje stranke. Bog mu daj srečo! (O V. Arnožu pl. Agiću — dr. Užičaninu smo dobili še druge informacije, katere objavimo prihodnjič. Uredn.) — Kruta smrt nikoli ne miruje. Dne 14. t. m. nam je zopet vzela iz naše sredine pridnega fanta Alojzija Klemenčič, 21 let starega posestniškega sina iz Rožičkega vrha. Umrli je že dalje časa bolehal na posledicah rane na nogi še iz pretekle zime, ko ga je eden domačih fantov po noči s sekirjo težko telesno poškodoval. Umrli je tudi v mesecu februarju nastopil vojaško službo a je bil vsled hibe na nogi postal nesposoben. Vendar

pa bolezen ni ponehala pač pa ga je po dolgem trpljenju spravila v prerani grob. Za njim žaluje vsak, ki ga je poznal, kar najbolj dokazujejo mnogobrojni izrazi iskrenega sočutja vseh, ki so ga med časom bolezni obiskovali kakor tudi spremljali k zadnjemu počitku. Naj počiva v miru v domači zemlji, ki jo je tako ljubil.

Mala Nedelja. Narodno kulturno društvo priredi v Društvenem domu v nedeljo, 1. julija ljudsko veselico z zanimivo burko „Babilon“, petjem, godbo, plesom, šaljivimi nastopi. Začetek točno ob 4. uri popoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

Negova. Društvo požarne brambe Očeslavci-Ivajnci-Ivajševci priredi dne 24. t. m. ob 16. uri v dvorani graščine Negova dve predstavi „Trije tički“ in „Pri gospodi“. Po igri prosta zabava, ples, šaljiva pošta itd. Svirala bode godba domače gasilne župe -- Gornja Radgona; od tam je objavilo pevsko društvo „Zora“ sodelovati. Toraj v nedeljo vse v Negovo, graščina je dala najboljše vino na razpolago.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Pomenljiva igra „Kneginja Marija z Lilijo“ se na splošno željo zopet uprizori na Petrovo dne 29. t. m. ob 3. uri popoldne v Slomškovi dvorani. Kdor je zandjič ni videl, naj ne zamudi te priložnosti. Obenem uprizorijo fantje zadnjič izostalo igro „Spomin na mater“, ki je tudi vzgojnega pomena. Razume se, da nastopijo nazmeš pevci in tamburaši deloma z novimi točkami. Vstopnina znižana. Pridite v obilnem številu. Odbor braln. društva.

Gostilničarji Ljutomerskega sodnega okraja se vabijo, da pridejo v nedeljo, dne 24. t. m. ob 3. uri popoldne na gostilničarski sestanek, ki se vrši pri tovarišu F. Kosi v Križevcih. Predmet tega posvetovanja je ustanovitev gostilničarske zadruge, katere pomen se bo razložil. Izvoli se tudi pripravljalni odbor. Ker so sedanji časi za gostilniško stroko zelo neprijetni in naravnost slabi, vsledčesar se ta stroka ne more uspešno braniti, dokler ne bo nastopila organizirana v strokovnih zadrugah, katerih centrala je močna združena zveza in ker hočemo priti do cilja, se naprošajo vsi tovariši gostilničarji, da se tega posvetovanja sigurno in polnoštevilno udeležijo.

Razstava v Murski Soboti. V dneh od 25. junija do 1. julija 1923 bo v risalnici tukajšnje meščanske šole razstava risb in ženskih ročnih del meščanskošolskih učencev in učenek. Opozorjamo posebno na krasna ženska ročna dela, kakor: blazine, prtiče, perilo, namizne preproge, brisače itd., ki so bila pohvaljena od mero-dajnih oblasti. Starši in prijatelji mladine, ogledajte si to razstavo, da se prepričate o uspehih meščanske šole na tem polju. Vstop je prost. Tudi bližnje šole v okolici imajo lepo priliko, da si ogledajo razstavo.

Drž. meščanska šola v M. Soboti. Vpisovanje v meščansko šolo v Murski Soboti se vrši v poletnem roku v dneh 29., 30. junija in 1. julija 1923 v predpoldanskih urah v ravnateljevi pisarni (I. nadstropje). Učenci in učenke se lahko pri-

glasijo že prej (tudi pismenim potom) in predložijo zadnje šolsko spričevalo (svedočanstvo) in rojstni list. V prvi razred se sprejmejo učenci in učenke, ki so obiskovali osnovno šolo — 5. šolsko leto z dobrim uspehom. — Ravnateljstvo drž. meščanske šole v Murski Soboti.

Murska Sobotica. Akademija naših gimnazijcev. Državna realna gimnazija v M. Soboti, priredi ob priliki dovršenja nižje gimnazije na Vidov dan, dne 28. junija t. l., v prostorih sobočkega kina akademijo s sledečim sporedom: 1. Nagovor ravnatelja. 2. Bože pravde (Jenko). Poje gimnazijski pevski zbor. 3. A. Aškerc: Mi vstajamo. Deklamacija. 4. Kaj je Mura šepetala? Deklamacija. 5. Preradovič: Zora puca. Deklamacija. 6. Kolo (ruska narodna, harm. E. Beran), Večerna (po Beethovnu), Tam z visoke, sinje gore (maloruska narodna, uredil H. Družovič). Poje gimnazijski pevski zbor. 7. S. Gregorčič: Soči. Deklamacija. 8. S. Gregorčič: Kmeti hiši. Deklamacija. 9. Triglav (Jakob Aljaž); Slovenec, Srb, Hrvat (Vilhar). Poje gimnazijski pevski zbor. 10. Gogolj: Revizor. Komedijska igrajo dijaki. 11. Nagovor četrtišolca Fr. Horvata. Začetek ob 9. uri. Vstopnina prosta; prostovoljni doneski se sprejemajo v prid Dijaške kuhinje. Isti dan se bo vršila risarska razstava v gimnazijski telovadnici, dne 17. junija ob 11. uri pa nastopijo gimnazijci v parku sobočke graščine kot telovadci. Prijatelji šole in mladine se vabijo k vsem tem prireditvam! Ravnateljstvo.

Hrastje-Mota. Zahvala. Kolesarsko društvo Hrastje-Mota se zahvaljuje vsem darovalcem in obiskovalcem, kateri so nam pripomogli pri naši prireditvi. Posebna zahvala darovalcem g. Šperc, g. Klobasa, gđc. Milčiki Belak vsi od Kapele; g. Vaupotič, g. Korošec, g. Horvat in g. Dibelčar iz Gornje Radgone; g. Dr. Dostal, g. Vujec iz Radinec; g. Bratkovič iz Turjanec; g. Rantaša iz Mote; gđc. Katika Korošec iz Hrastja in sploh vsem kateri so nam kaj pripomogli pri naši prireditvi. Zahvaljujem se vsem dirkačem, kateri so prevozili 12 km z veliko brzino napr. Matijas Novak 17 m. 2 sek. Križanec Franc 17 m. 7 sek., Lasbaher Fridol 17 m. 45 sek. in Jerič Štefan 18 m. 15 sek. Sicer si želim da bodo ob drugi priložnosti še boljše vozili. Vsem skupaj se zahvaljuje Ivo Kosi t. č. predsednik k. k.

Črešnjevci. Dne 15. junija je umrl mladenci Lojze Vreča v starosti 22 let. Meseca februarja smo pokopali njegovo sestro Justino Hamler v starosti 26 let. Jetika je bila vzrok njune prerane smrti. Bodi jima zemljica lahka. Ostalim naše sožalje.

Ali sem poravnal naročnino?

Miha: (zavrisne ponovno enkrat in se prekopicne).

Urša: (iht) Kje je moj ljubi možek? Moj možek -- Gospod zlodej, ali si ga odnesel ti? (Kriči in iht).

Miha: (zavrisne ponovno prav visoko in se tako prekopicne, da skoro zadene Uršo, ki odleti v kot).

Urša: (kriči, iht nerazumljivo).

Miha: (hladnokrvno, se zravna pred njo in začne važno, kakor na odrju)

Molči zmaj! Če ne, razbijem tebi glavo koj! Znaj, da sem uničil takih kač nebroj!

Urša: (ki je prej od strahu se stisnila v kot in počepnila, ko se je vzdignila s tal, začudeno zakriči) K-a-a-a-a-a-a-j?! Zlodej je, zlodej!

Miha: (nadaljuje vehementno, z gestami, govori silno, z naglasom in maha z rokami) Enkrat še, golazen grda resno ti svetujem: Brž umakni se, drugače kruto se maščujem!

Urša: (vsa preplašena) Sveti mučeniki -- (se skuša prekrižati) izženite hudiča!

Miha: (se stopnjeva razkorači, še bolj divje, gestikulira)

In beseda moja, ako ne zaleže nič, hrbet grešni tvoj izbičal bo škorpjonski bič!

Urša: (kriči in se trese) Za božjo voljo! Zlodej mi je vzel možeka, pa hoče še mene -- jejmene, jejmene!

Miha: (se ne zmeni za Uršo, deklamira še bolj vehementno kot prej)

Tedenske novice

Drž. dvorazredna trgovska šola v Mariboru. Vpisovanje za šolsko leto 1923/24 se vrši dne 29. in 30. junija t. l. vsakokrat od 8. do 12. ure na Zrinjskega trgu 1/I. Brez sprejemnega izpita je možen vstop v I. letnik onim učencem in učenkam, ki so dovršili IV. razred srednje ali IV. (nastavni) oziroma III. razred meščanske šole ali IV. razred liceja ali pripravljalni razred dvorazredne trgovske šole. Nanovo vstopajoči učenci in učenke morajo predložiti krstni (rojstni) list in zadnje šolsko spričevalo. Vnanji učenci in učenke naj pošljejo omenjeni listini po pošti ravnateljstvu šole najkasneje do 4. julija. Pošiljatelj mora biti priložena znamka za odgovor. Morebitni sprejemni izpiti se bodo vršili z ostalimi izpiti vred v prvih dneh septembra. Vsled pomanjkanja učnih prostorov je pripravljalni razred na tukajšnjem zavodu ukinjen.

Vinotoči, pozor! Delegacija ministrstva financ v Ljubljani objavlja uradno: Ker mora po taksni tarifi zakona o taksah in pristojbinah (Uradni list 100/1921) polletno plačati kako takso, se opozarja, da naj izpolni to obveznost za drugo polletje 1923 najkasneje do 15. julija 1923. Take takse so: Polletna taksa po tar. post. 64 (za pravico, da se točijo pijače pod milim nebom) 250 Din. Polletna taksa po tar. post. 65 (da se točijo pijače v baraki) 250 Din. Proti taksnim zavezancem, ki ne bi do 15. julija 1923 vplačali polletne takse, se bo kazensko postopalo.

Obveznice neunificiranih predvojnih posojil bivše avstro-ogrske se vzamejo iz obteka. Finančna delegacija objavlja uradno: Po razpisu generalne direkcije državnih dolgov v Beogradu D. br. 9970 z dne 25. maja 1923 se vzamejo iz obteka tudi vse obveznice neunificiranih predvojnih posojil. Med to spadajo pred vsem 3% obligacije dvorne komore za oddajo cerkvenega srebra l. 1809 (3% Hofkammerobligationen für die Kirchensilberlieferung im Jahre 1809). Lastniki takih obligacij, ki istih ali še niso oddali ali pa so jim bile vrnjene, naj jih nemudoma pošljejo neposredno generalni direkciji državnih dolgov v Beogradu.

Ogrske priprave na volitve. Na Madžarskem se vrše priprave k novim volitvam na pristen madžarski način. Uradni organi črtajo iz volilnih listin vse volilce, ki so na sumu, da drže z opozicijo. Samo budimpeščanski magistrat je črtal 140.000 volilcev. Tako ostane v Budimpešti le še 350.000 volilcev.

Prenos vrednostnih papirjev, ki se hranijo pri poštini hranilnici na Dunaju v našo kraljevino. Po nalogu poštne štedionice v Beogradu se podaljša rok za vlaganje prijav za prenos vrednostnih papirjev iz poštne hranilnice na Dunaju v našo kraljevino do vštete 31. julija 1923. Vsi lastniki vrednostnih papirjev, ki so shranjeni pri poštini hranilnici

Roman Bendé:

Čudotvorna pijača.

(Kmečka burka v štirih dejanjih, prirejena po humoreski iz moje mladosti.)

(9. nadaljevanje.)

Miha: Tristo kosmatih medvedov, salamska vrata, vse zvezde sem videl. -- Ta vrata in kako sem se udaril. Najbrž me je čula copernica, če še ne spi -- -- (vstopi)

2. prizor. (Urša in Miha.)

Miha: (prav nalahno vstopi; bos, na obrazu zelo črno namazan, ni za spoznati, pijan; v rokah nosi škornje, v njih obe steklenici; ko zagleda Uršo, se hipoma ustraši, vendar tega ne pokaže. Svoje škornje odloži v kot in se postavi pred Uršo).

Urša: (skoči s postelje, se jezno razkorači, roke ob bokih, spusti roke, hipoma se prestraši) Ježeš, ježeš, sveta Pomagalka -- sam zlodej je prišel -- Kje je Mihec, moj možek, moj zlati možek! -- Oh, jaz -- gre-e-ešnica!

Miha: (flegmatično, se ne zmeni za kričanje, zapne mirno suknjič in zavrisne trikrat prav visoko, fantovsko) Holdri-ohoho-holadri-juhuhul! (Nato se prekopicne, odn. postavi kozolec sredi sobe.)

Urša: (kriči) Moj možek, moj možek, zlodej ga je vzel -- o, jaz nesrečnica! (Trepeta in silno joče).

Vreči dam te, črna duša v vlažno ječo -- med kače, kušarje, golazen nikdar spečo!

Urša: (zakriči, si zakrije obraz) Pomagajte, pomagajte, zlodej je tu! --

Miha: (se ne zmeni za Uršo, deklamira še bolj navdušeno, gestikulira z rokami in dela geste kakor bi hotel kakega nasprotnika zadaviti)

Zalega gadja, čuj, kaj zdaj ti resno pravim: S pestmi orjaškimi kot pišče te zadavim!

(Pomoli Urši pod nos svoje črne pesti, vse s teatralično pozo in navdušeno. Vsak smeh izključen. --)

Urša: (zajoče in kriči) Pomagajte, zlodej je prišel, odnesti me hoče, U-j-j-u-juj!

Miha: (Hudobno, silno možko se zadere)

Le cmeri se! Iz ust izbijem tebi slednji zob -- z bodalom ojstrim ti razrežem grešni drob!

Urša: (kriči in joče, se drži za glavo, bega iz kota v kot) Na pomoč! Znorela bom, vrag ga je odnesel. -- (Zbeži po sobi in išče v temi vrata, kriči zunaj) zdaj hoče še mene, pomagajte, pomagajte! (Ihti, joče silno).

Miha: (kriči divje za njo)

Nič ne pomagajo ti mačje solze! Brž umri, da vidim skoraj tvojo črno, svinjsko kri!

Urša: (zunaj še iht, zamolklo kriči; imitirati kakor izdaljave.)

(Dalje prihodnjič.)

na Dunaju in ki prijave še niso izvršili, se v lastnem interesu pozivljajo, da to storijo čim prej. — Potrebna pojasnila dobe stranke pri vsaki pošti.

Madžarska. Madžari imajo v Zalaegerszegu tabor ozir. ječe za internirance. Zvečine so tam zaprti Čehi, Rumuni, Nemci in Jugoslovenci. Zaprtih pa je tam tudi mnogo Madžarov zlasti delavcev, ki nočejo piskati na Horty-jevo piščalko. S temi interniranci so madžarske oblasti postopale tako slabo in surovo, da so se v vseh civiliziranih državah začeli brigati in zanimati za te siromake. Madžarski sami pa je ravno to njihovo nekulturno postopanje škodovalo v inozemstvu največ in zato tudi madžarski državniki in diplomatje pri antantnih silah niso mogli doseči nikakih ugodnosti za madžarsko državo. Sedaj so Madžari sami uvideli, da to, kar oni počenjajo z interniranci, nikakor ni primerno za državo, ki se hoče všteti med kulturne. Zato so sklenili, da se bodo poboljšali. Kakor vse kaže namerava novi minister pravde dr. Nagy odpraviti interniranje. Bodočnost bo pokazala, je-li imajo Madžari resno voljo, napraviti red in po človeško postopati s svojimi in s drugimi ljudmi, ki slučajno niso Madžari ali pa niso pristaši vladnih strank.

Češki listi poročajo, da se Madžari pripravljajo, da napadejo svoje sosedo Rumunsko, Češko, Jugoslavijo in N. Avstrijo. Kontrolna komisija je baje odkrila velika skrivališča orožja in municije. — Madžari bi torej radi vojno. Ker jih je komaj 6 milijonov, a je Nemcev, Čehoslovakov, Jugoslovancev in Rumunov skupaj nad 50 milijonov, se pač naj Madžari ne veselijo že naprej, drugače jih bodo njih sosedje zdrobili.

Stroge obsodbe naših ljudi na Madžarskem. V Budimpešti se dnevno vodijo razprave proti našim sonarodnjakom iz Baranje, ki so za časa okupacije podpirali naše vojaštvo. Baš minule dni so nekega Sima Kokotoviča obsodili na 2 in 1/2 letno ječo, ker je žalil madžarsko narodnost. V Kapošvaru je bil Gergej Stepar obsojen na dve leti, ker je prijavil našim oblastem Madžare, ki so nosili orožje. Ako pomislimo, kako se vedejo pri nas mnogi Madžari, ki pri vsaki možni priliki kažejo svojo mržnjo do vsega, kar je slovensko, potem si pač oni sami lahko mirno priznajo, da Slovenija ni Balkan in da je pri nas tisočkrat več svobode, kakor pa v „orszagu“ svetega Štefana. Mi Slovenci pa si lahko vštujemo v čast, da sedaj, ko smo gospodarji na svoji zemlji, vendarle postopamo s svojimi sodržavljanji neslovanske narodnosti velikodušno, kakor se to spodobi narodu, ki stoji glede svoje kulture višje kakor pa nekdanji tako mogočni madžarski narod.

Ruski bolševiki so se odrekli centralizmu in urejujejo svoje države federalistično. Iz Moskve poročajo, da so zastopniki raznih sovjetskih republik Rusije sklenili, da se izdela za celo Rusijo t. j. za celo ozemlje, na katerem vladajo bolševiki, nova ustava, po kateri dobijo posamezne republike oblast, upravljati se same in bodo smele tudi samostojno izdajati zakone. Zakonov torej ne bodo več izdelovali v Moskvi, ampak je bo izdajala vsaka federalistična sovjetska republika za sebe. Vsaka republika bo imela svoja lastna ministerstva. Tako ne bodo v celi Rusiji veljali isti zakoni. Ako se pomisli, da je Rusija sila obsežna in da biva na njem mnogo narodov s svojimi lastnimi, posebnimi navadami, običaji in jeziki, potem je smatrati ta preokret sovjetskih republik kot velik korak naprej. Prvotno je hotela moskovska sovjetska vlada centralizirati vse. Ker so pa uvideli, da državni

aparati ne funkcionirajo, so se odrekli daljnemu centraliziranju. Kakor se kaže, hočejo bolševiki urediti svojo državo po ameriškem vzorcu, kjer imamo v Zedinjenih državah Severne Amerike, ki tvorijo same jedno veliko republiko, tudi nebroj malih držav, ki so tudi republike za sebe. Tam imajo svojo lastno upravno in lastno zakonodajno oblast. Da pa zveza vseh ruskih republik ostane na trdnih nogah, so se zastopniki posameznih držav zedinili tako, da bodo vse sovjetske republike imele skupno vojsko in da bo država tudi na zunaj nastopala enotno in imela enotno zastopstvo.

Tatvina poštne znamke. Na beograjski glavni pošti je neki uradnik ukradel znamko za več milijonov dinarjev.

Cene manufakturnemu blagu padajo v Zagrebu. Nekateri trgovci so zaradi izboljšanja dinarja znižali cene za 20 odstotkov.

Vagon sena zgorel. Na kolodvoru na Tezni pri Mariboru je stal vlak z več vozovi. Med njimi je bilo 5 vozov sena. Iskre lokomotive pa so zapalile vagon s senom. Ognjegascem se je posrečilo, omejiti ogenj na ta vagon.

Zanimiva razprava bode v kratkem pred okrožnim sodiščem v Mariboru. V noči od 10. na 11. februarja letos je več oseb vdrla v tiskarno sv. Cirila. Pokvarili so stroje in povzročili katoliškemu tiskovnemu društvu, ki je lastnik tiskarne, blizu 50.000 Din škode. To dejanje so napravili politični nasprotniki Slov. ljudske stranke. Policiji in sodišču se je posrečilo ugotoviti, da so bili storilci člani Orjune. Državno pravništvo je sedaj vložilo proti 19 članom Orjune obtožnico, zaradi javnega nasilstva. Razprava bo pokazala, ali in koliko so Orjunaši res krivi in udeleženi pri tem slučaju.

Hude nevihte so razsajale minoli teden skorej po vseh krajih Jugoslavije, toda le ponekod so povzročili velike škode.

Zgodovina „Prostovoljnega gasilnega društva v Gornji Radgoni“.

(Sestavil in predaval tovariš častni načelnik J. Vengust ob 40 letnici društva dne 3. junija 1923.)

Častiti gostje! Cenjeni tovariši!

Zgodovina je najboljša učiteljica; ona nam kaže, kako moramo postopati, da dosežemo svoj smoter, ona nas pa tudi v težavnih položajih navdušuje, ker nam jasno kaže uspehe, oziroma neuspehe, če se nismo ravnali po zlatih zgodovinskih izkušnjah.

Zatorej Vas prosim, zaklenite za čisto kratek čas ušesa in oči vtisom zunanjega sveta okrog sebe, predajte se meni, da Vas povedem za 40 let nazaj v ono dobo, v kateri se je ustanovilo „Prostovoljno gasilno društvo Gornja Radgona“ in v družbo onih mož, ki so v najpopolnejši ljubezni do svojega bližnjega in brezmejni navdušenosti ustanovili, ono društvo, v katerem danes mi Gornjeradgonci gasilci tako ponosno nastopamo in katero ste Vi dragi, častiti gostje in tovariši s svojim prihodom tako imenitno počastili.

Srce se mi topi veselja ob pogledu na četo zbranih tovarišev a kot mrzel pot me prešinja misel, da ta četa ni popolna, da manjka marsikater tovariš; kruta usoda je iztrgala iz naše srede junaške tovariše, ter jih vrgla v hladni grob. — Ni se jim izpolnila srčna želja z nami obhajati 40 letnico. — Neizprosna smrt jih je vzela v preteklost in zmanjšala naše vrste.

Mi pa, ki nam je bila usoda milejša in smo se zbrali danes k praznovanju, pa ne smemo pozabiti svojih tovarišev in prva naša dolžnost bodi, da se pri današnji slavnosti spominjamo teh nesrečnežev, naših pokojnih tovarišev — gasilcev — in v znak tega zakličemo njihovemu spominu: Slava jim...

Temelj gasilske ideje, vztrajno, neupogljivo voljo, so vcepili roditelji našemu društvu ob njegovem rojstvu. In to krepko voljo, ki diči in povišuje gasilske značaje, so gojili naši predniki od vrste do vrste in danes po 40 letih lahko tudi mi z mirno vestjo izjavimo in dokažemo, da nas še družijo vzvišena misel naših prednikov, da smo in ostanemo krepki borci gasilske ideje. (Dalje prihodnjiki.)

Razglas.

Občina Gornja Radgona razpisuje dobavo stavbenega materiala in sicer rabi začasno 1 vagon apna 50 m³ peska, 20 m³ proceca, 15 sodov cementa, 700 kg železnih vezi (Schließen) 1000 kg traverz, 10 komadov dimničnih vrat, večje število rolookenj velikost 100×200, okna brez rolo velikost 100×200 in velikost 80×160. Večje število vrat razne velikosti in nadalje okrog 400 m² štukature nadalje žico za štukaturo, žebličice in vijake.

Nadalje se razpisuje dobava lesa za strešni stol, ki se mora postaviti na stavbo, kakor tudi dobava lesa za pode z delom vred.

Konečno se razpisujejo vožnje opeke od opekarne v Črešnjevcih do občinske hiše na stavbišče.

Ves material se mora dobaviti na stavbišče ter naj navedejo ofertanti cene za apno od vagona, za pesek in prodec od 1 m³, za cement od soda, za vezi in traverze od 100 kg, za dimnična vrata okna in vrata od komada, za štukaturo od 1 m² ter za žico in žebličice od kg.

Kar se tiče dobave strešnega stola in poda se naj stavijo ponudbe s ceno za 1 m². Podrobnejši podatki, kakor tudi načrt stavbe so v občinskem uradu na razpolago.

Oferti se imajo vložiti na županstvo trga Gornja Radgona v zaprtih kovčkah brez navedbe imena ali firme na kovčetu z označbo „Oferta za stavbo“ in sicer najpozneje do 27. junija t. l.

Županstvo trga Gornja Radgona

dne 20. junija 1923.

Župan: Dr. Boëzio.

„Ah! te bolečine!“

Malo Fellerjevega pravega Elzafluida in proč so bolečine.

Drgnjenja s Fellerjevim Elzafluidom je prava dobrodejnost. Umivanje s Fellerjevim Elzafluidom jača mišičevje in živce. Deluje antiseptično in osvežujoče. Prežene nahod in naredi neobčutljivega proti mrzlemu zraku. Za oči in ušesa. Zobe in glavo. Za vrat in usta. Za hrbet in ude. Za celo telo izvrstno hišno sredstvo in kosmetikum. Fellerjev Elzafluid je veliko močnejše in izdatnejši kakor francosko žganje.

En poskus zadostuje, da tudi vi rečete:

**TO JE NAJBOLJŠE
KAR SEM KEDAJ OKUŠAL!**

V vseh dotičnih poslovnicaht zahtevajte samo pravi Elzafluid od lekarnarja Feller. Pri naravnih naročilih stane s pakovanjem in poštnino če se pošlje denar naprej ali po povzetju:

3 dvojnat ali 1	špeciálna steklenica	24 Din
12 dvojnatih „	4 špeciálné steklenice	84 „
24 „	8 špeciálných steklenic	146 „
38 „	12 „	208 „

Na te cene se računa se še 5% doplatka. Adresirati na tančno: EUGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA DONJA, Elzatrž št. 326 Hrvatsko.

Kr. Carinarnica v Gornji Radgoni

naznanja, da se vrši na Petrovo,
29. junija 1923 v sobi št. 3

dražba
raznovrstnega zaplenjenega blaga.
Začetek po 8. maši.

Nosite

PALMA

kaučuk pete

in kaučuk podplate

Znižana cena!**Svoji k svojim!****Zavarujte**

svoja poslopja, poljske pridelke, pohištvo,
zaloge le pri **požarnem oddelku**,
svoje življenje, otrokom doto, dosmrtno
rento le pri **življenskem oddelku**

Vzajemne zavarovalnice**v Ljubljani, Dunajska cesta 17**

ki je prvi in edini slovenske zavarovalni zavod.

Prospekt brezplačno in poštne prosto.**1 motorno kolo**

znamka „Wanderer“ 1½ PS se prodaja
po zelo nizki ceni. Vpraša se pri
Benjaminu Dibelčar v Gornji Radgoni

Obrtna banka podružnica Ljutomer

Int. telefon št. 2

Račun ček. urada št. 12.726

Sprejema vloge na tekoči račun in vložne knjižnice**Financira** trgovska obrtna in industrijska podjetja**Izvršuje** borzna naročila in izplačila na vsa tu- in inozemska tržišča**Pospešuje** izvoz in uvoz**Izvršuje** vse bančne transakcije najkulantneje**Prodaja** srečk državne razr. loterije**Državna razredna loterija****Šesto kolo.****Prvo žrebanja 3. in 4. julija 1923**

100.000 srečk

50.000 dobitkov

Glavni dobitki:

1.000.000 Din

600.000 Din

400.000 Din

400.000 Din

100.000 Din

60.000 Din

200.000 „

80.000 „

50.000 „

150.000 „

70.000 „

30.000 „

20.000 Din itd.

Dobitki se izplačajo takoj brez odtegljaja.**CENA SREČKAM:**

cela 48 Din

polovična 24 Din

četrtinka 12 Din

Zahtevajte gratis prospekte.

Razprodaja in pošilja po pošti:

Obrtna banka, podružnica Ljutomer**Kupujte**

Vaše potrebščine, kakor
blago za moške in
ženske obleke, zešita
perila, ter specerijsko
blago v staroznani

trgovini Jožef Farkaš
pri sv. Jurju ob Ščavnici

kjer najdete bogato zalogo in bodeite ustreženi
po zelo solidnih cenah. — Priporoča tudi
pristen firnež, lak, barve, šelak, spiritus
in morsko travo (afrik) za madrace.

Istotam najde službo pridna deklica iz
poštene hiše, ki ima veselje za kuhinjska
in domača opravila.

Bukovo ogle in kovački premog

stalno v zalogi vsaka množina, ter vedno najceneje pri
J. LOVRENČIČ & DRUG
trgovina z mešanim blagom
v Križevcih pri Ljutomeru.

Veliko

**dobroohranjeno
vinsko prešo**

odda

Franc Cobelj, Kapela.

Mlin

na dobri vodi se prodaja
zaradi preselitve na svojo
posestvo je na dva tečaja
in priprava za olje delati.
Več se izve pri Franc
Kovačec, Lešnica, Ormož.

Dva

Rohöl-motorja

radi nabave večjih moči,
sta **na prodaj**. Eden z
12 PS in eden z 25 PS
pri Korošec, umetni mlin
Sv. Lenart, Slov. gor.

Izvežbanega

**čevliarskega
pomočnika**

sprejme takoj, kot poslo-
voda vdova A. Sinko v
G. Radgoni št. 55. Pred-
nost imajo tisti, ki se izka-
žejo vsaj s triletnim spriče-
valom pomočnika. Stano-
vanje in hrana v hiši.
Plača po dogovoru.

Zahvala!

Ob bridki izgubi našega nepozabnega
sina in brata

Loizeta Vreča

pos. sina v Črešnjecih

se prav srčno zahvalujemo vsem, ki so ga
prišli tolažiti v njegovi bolezni. Zahvalujemo
se vsem darovalcem mnogoštevilnih vencev in
šopkov, pevcem in pevovodju za žalostinke,
preč. duhovščini, mladeniški „Marijini družbi“,
znancem, sorodnikom in vsem, ki so ga v tako
obilnem številu spremili k večnemu počitku!

Rajnega priporočamo v molitev in blag
spomin.

Črešnjec — sv. Peter — G. Radgona,
dne 17. junija 1923.

Zalujoči stariši, bratje in sestre.

Toliko jajc
mi znesejo moje
kokoši, da je
veselje. Najrajši
jih prodam

RATNIK-u**v GORNJI RADGONI**
SPODNJI GRIS štev. 12

kateri plača po najvišjih
dnevni cenah.

Kupuje tudi vinski kamen
po najvišjih dnevni cenah.

HRANILNICA IN POSOJILNICA v RADINCIH

r. z. z. n. z.

obrestuje vloge z 5% od sto, || daje raznovrstna posojila in
vezane vloge tudi višje, || izplačuje dvige brez odpovedi.

račun ček. urada št. 12.168